Українська мова 6 клас

> Сьогодні 25.11.2024

Υροκ №45

Відмінки іменників. Особливості кличного відмінка

Мета: вчити визначати відмінки іменників у реченні; відновлювати речення; розвивати навички доречно використовувати в мовленні іменники всіх числових та відмінкових форм; допомогти усвідомлювати роль іменників у досягненні точності, інформативності й виразності мовлення; критично оцінювати прочитану або прослухану текстову інформацію, звертаючи увагу на роль і значення іменників у мовленні; відчувати себе частиною свого роду, пишатися цим.

Очікувані результати: учень/учениця визначає відмінки іменників у реченні; відновлює речення; доречно використовує в мовленні іменники всіх числових та відмінкових форм; розв'язує тестові завдання; усвідомлює роль іменників у досягненні точності, інформативності й виразності мовлення; критично оцінює прочитану або прослухану текстову інформацію, звертаючи увагу на роль і значення іменників у мовленні; відчуває себе частиною свого роду, пишається цим.

Організація класу

Аутотренінг

Я – учень.

Я – особистість творча.

> Я думаю, аналізую.

Шукаю істину. -

Помилившись, я міркую далі.

Я хочу багато знати.

Я сьогодні буду активним.

Повідомлення теми уроку

❖ Сьогодні на уроці познайомимося з відмінками іменників та навчимося їх використовувати.

Перевірка домашнього завдання

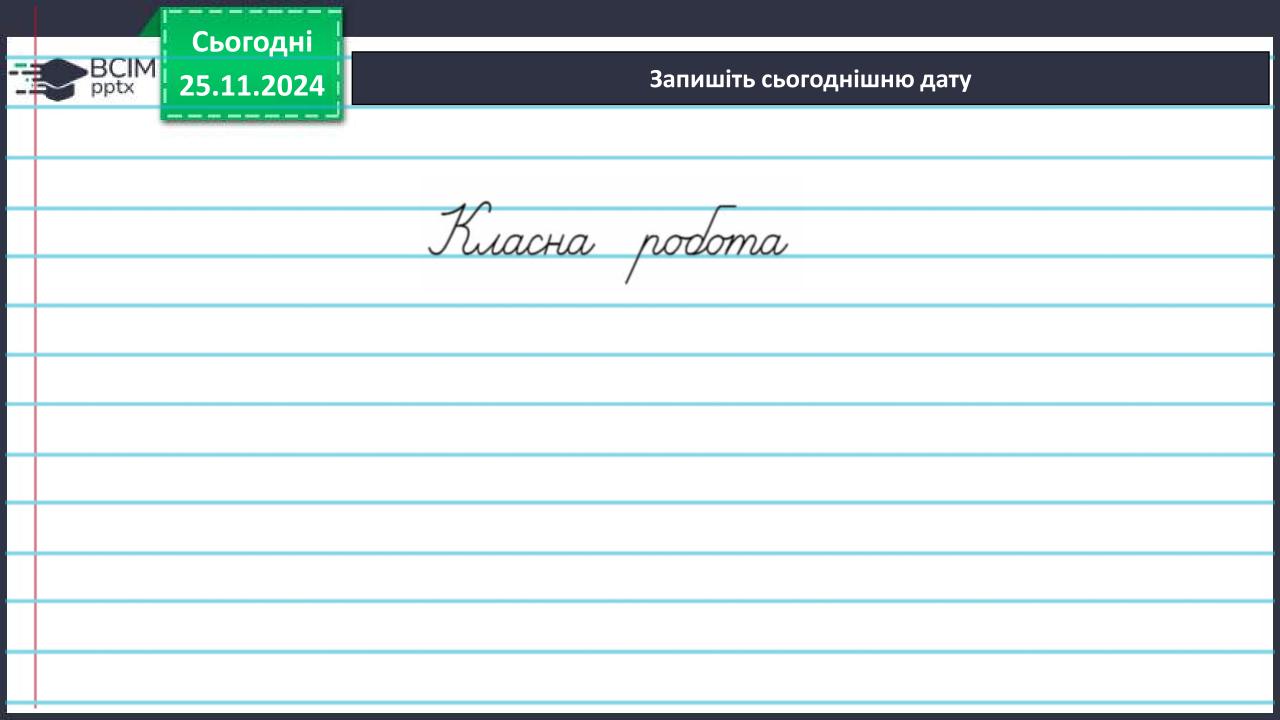

Наведіть приклади іменників, що мають форму тільки однини.

Наведіть приклади іменників, що мають форму тільки множини.

Наведіть приклади іменників, що мають форму однини та множини.

Пригадуємо:

1. Скільки відмінків в українській мові?

Які частини мови змінюємо за відмінками?

На які запитання відповідають

відмінки?

Шукаємо відповіді на запитання:

- 1. У чому полягають особливості кличного відмінка?
- 2. Що означають слова *вільнодумець* і *відчайдух*?
- 3. Кого б ви назвали величними українцями?

Відповідно до запитань сформулюйте особисті цілі.

Розгляньте таблицю. Визначте запитання кожного відмінка. Наведіть приклади

Вправа

Підручник. Сторінка

Називний Кого? Що? На кому? На Родовий чому? Хто? Що? Давальний Знахідний немає Орудний Кого? Чого? Місцевий Komy? Yomy? Кличний Kum? Yum?

Ключ для запам'ятання відмінків: Наша Рая Добре Знає Оцю Мову Калинову

Підручник.

173

Запам'ятай

Відмінки потрібні для об'єднання слів у реченні. Головним засобом вираження відмінкових значень є закінчення.

Кличний відмінок — це одна з виразних ознак нашої мови. Особливістю кличного відмінка є те, що він не має запитань. У форму кличного відмінка ставимо іменник, що називає особу, істоту чи предмет, до якого звертається мовець.

_{Підручник.}
Сторінка

Перевір себе

Підручник. Вправа

174

підручник. **Сторінка**

M.B. 1. У червні 1892 року від сучасного Володимирського узвозу в напрямку Хрещатика вперше електричний трамвай. Винайшов цей чудо-транспорт Піроцький, нащадок інженер Федір давнього козацького роду з Полтавщини. 2. Один із головних атрибутів Різдва у США та Європі — колядка «Carol of the bells» — одразу створює святкову атмосферу. Відомо близько ста її версій — хорові, акустичні, навіть баскетболісти NBA вистукують мелодію м'ячами. Автор цього різдвяного шедевру — провінційний учитель музики Микола Леонтович.

Перевір себе

Підручник. Вправа

174

Р.в. 3. Шість танків — проти двадцятьох: такий бій успішно провів підрозділ Героя України капітана Сергія Пономаренка (С. Коваленко). Люташин був одним із льотчиків, за чиїми подвигами народ створив образ Привида Києва. «Хлопці, будемо жити!» — саме з такими словами майор скерував винищувач на колону окупантів, що сунула на столицю... (А. Олехнович).

Чи можна згаданих людей назвати видатними українцями? Чому? Що, на вашу думку, робить людину величною?

Підручник. Вправа

175

Підручник. Сторінка

73

Прочитайте текст. Що вам було відомо про цю родину? Що нового дізналися? Які почуття викликав текст? У чому велич і трагедія роду Симиренків?

Симиренки, підприємливі «цукрові королі», збудували для своїх працівників поряд із заводом ціле містечко з лікарнею, школами і навіть театром. Кожну сім'ю забезпечили окремим будинком і городом, самотні мешкали в гуртожитку. Увечері вулиці освітлювали гасовими ліхтарями. На той час розкіш могли собі дозволити найбільші міста імперії.

Підручник. Вправа

175

підручник. **Сторінка**

73

Прочитайте текст. Що вам було відомо про цю родину? Що нового дізналися? Які почуття викликав текст? У чому велич і трагедія роду Симиренків?

Свідком усіх цих новацій став і Тарас Шевченко, коли в 1859 році відвідав завод у Млієві. Поет зізнався, що його вірші більше наважується друкувати жодне не видавництво. Платон Симиренко за мить прийняв рішення виділити 1100 рублів. І вже за рік у світ вийшло третє видання «Кобзаря», що вмістило 17 творів Скицька).

Виділені іменники поставте у форму орудного відмінка. До слова «розкіш» доберіть спільнокореневі

Королі - королями сім'ю - сім'єю

вулиці - вулицями

Розкіш - розкішшю

Шевченко - Шевченком

«Кобзаря» - «Кобзарем»

підручник. Вправа 175

Підручник. **Сторінка**

73

Розкіш – розкішний, розкошувати, розкішно.

Об'єднайтеся в 4 групи. Оберіть по одному пошуковому завданню. Дайте розгорнуту відповідь на запитання. Визначте відмінки іменників

Хто створив візуальний образ Супермена? 2. Хто винайшов гелікоптер, який уперше перетнув Атлантичний океан? 3. Чиї двигуни давали змогу перегнати звук? Хто першим у світі запропонував модель двоконтурного турбореактивного двигуна? Де його нині використовують? 4. одержав Нобелівську премію винайдення стрептоміцину, який дав змогу здолати туберкульоз (За У. Скицькою).

_{Підручник.} Сторінка

73

Закріплення вивченого. Увідповідніть іменник з його відмінковою формою

Іменник (виділене слово)

(1) Насте, з великим (2) задоволенням запрошую святкувати (3) День (4) міста о четвертій. Мій (5) тато зустріне тебе (6) на вокзалі.

Іменник

А називний Б родовий В давальний Г знахідний Д місцевий Е кличний Є орудний

1. Е, 2. Є, 3. Г, 4. Б, 5. А, 6. Д.

Рефлексія. Вправа «Відкритий мікрофон»

- Було цікаво...
- Було складно...
- Я зрозумів (-ла), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився (-лася)...
- У мене вийшло...
- Я зміг / змогла...

Домашне завдання

Вивчити напам'ять відмінки, написати та виконати завдання, поданої нижче вправи.

Сфотографувати письмову роботу та надіслати мені на освітню платформу для дистанційного навчання HUMAN або на електронну адресу altinbaeva | m@school55.pp.ua

Хай щастить!

Прочитайте речення так, як вони записані. Прочитайте вдруге, поставивши іменники, що в дужках, у потрібному відмінку. Чому це важливо? Спиши, відкривши дужки. Визначте відмінки, написавши зверху олівцем.

1. У (червень) 1892 (рік) від сучасного Володимирського

Підручник. Вправа

174

Підручник. Сторінка

(узвіз) в (напрямок) (Хрещатик) вперше рушив електричний трамвай. Винайшов цей чудо-транспорт Федір Піроцький, нащадок давнього інженер козацького (рід) з (Полтавщина). 2. Один із головних (атрибут) (Різдво) у США та (Європа) — колядка «Carol of the bells» — одразу створює святкову (атмосфера). Відомо близько ста її (версії) — хорові, акустичні, навіть баскетболісти NBA вистукують (мелодія) (м'ячі). Автор цього різдвяного (шедевр) — провінційний учитель (музика) Микола Леонтович.

Підручник. Вправа

174

_{Підручник.} Сторінка Прочитайте речення так, як вони записані. Прочитайте вдруге, поставивши іменники, що в дужках, у потрібному відмінку. Чому це важливо? Визначте відмінки. У яких відмінках форми іменників збігаються?

3. Шість (танки) — проти двадцятьох: такий бій успішно провів підрозділ (Герой України) (капітан) (Сергій Пономаренко) (С. Коваленко). 4. Андрій Люташин був одним із (льотчики), за чиїми (подвиги) народ створив образ (Привид Києва). «Хлопці, будемо жити!» — саме з такими (слова) майор скерував (винищувач) на (колона) (окупанти), що сунула на (столиця)... (А. Олехнович).